

en bred, systematisk forskning — och slumpresultat — som landvinningar kan göras. Här måste mycket satsas för att något skall vinnas.

Legitimerade optiker

Från den 1 januari 1964 får optiker legitimation av medicinalstyrelsen och räknas därmed till medicinalpersonal och riskerar straff om de handlar i strid mot gällande bestämmelser. Den högre optikerkursen som drivs i Stockholm i regi av Svenska ögonläkarföreningen blir troligen så småningom utbildningskrav för legitimation. Utbildningen börjar med en förberedande 4-årig skola i Vällingby varefter krävs praktikår innan man kan komma in på den högre optikerkursen, vilken varar 6 veckor. Denna omsätter för närvarande 180 elever per år, vilket väl räcker.

Förebyggande socialvård

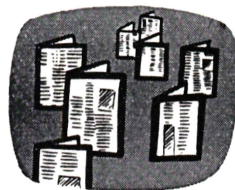
Sociala Meddelanden påpekar i en ledare att människovård har blivit en reell samlingsrubrik för en rad olika yrken, inte minst inom de enskilda företagens konsultverksamhet. Det är nödvändigt att klyftan mellan arbetslivet och socialvården överbygges. Den förebyggande socialvården bör börja på arbetsplatserna. Socialvården borde förgrena sig in i fabriker och verkstäder. Här skulle utvecklas arbetsvård i samarbete mellan socialvårdande tjänstemän med expedition i fabrikshallen å ena sidan och representanter för av arbetsledningen och den lokala fackorganisationen utsedda medhjälpare med gott omdöme och beredvillighet att hjälpa kamrater i svårigheter å den andra sidan. Grundregeln för modernt socialt arbete är att bistå en människa i samförstånd med henne själv och därför framhävs på alla håll nödvändigheten av specialkunnande om människobehandling.

Smittkoppsepidemien

Försommarens smittkoppsepidemi i Stockholm med 25 kända fall varav 4 med dödlig utgång, har livligt diskuterats i pressen. Alla de allvarligt insjuknade hade dåligt vaccinationsskydd. De 5 insjuknade som hade revaccinerats fick alla sjukdomen i mycket lindrig form. De ökade kommunikationerna framför allt med flyget innebär ständiga smittrisker t.ex. från Indien där koppfallen uppgår till ca 5.000 om året. USA kräver giltigt vaccinationsintyg för alla inresande, vilket tidningen Sydsvenska Dagbladet rekommenderar även för svenskt vidkommande, liksom också den tyska metoden att revaccinera alla barn i tolvårsåldern. Stockholms-Tidningen betonar att det är hög tid att vaccinering och andra hälsovårdande åtgärder faller under sjukvårdersättningen samt att ett bättre permanent skydd är önskvärt. Det kan inte försvaras att den halva befolkningen som inte gör militärtjänst är nästan helt utan immunitetsskydd. Den aktuella epidemien har främst drabbat kvinnor.

Medicinsk expert i LO

Det har redan tidigare varslats om att LO hade för avsikt att anställa en medicinsk rådgivare. Nu har detta skett i det att med. lic. Erik Bolinder, industriläkare vid Svenska Metallverken i Västerås, anställts för att tillträda sin tjänst under våren 1964. Det kan förväntas att LO:s medicinske expert kommer att kunna göra väsentliga insatser i sin nya verksamhet. Han är i sina bästa år men har redan en omfattande erfarenhet från sin läkarverksamhet vid ASEA och Svenska Metallverken och även som sakkunnig i Europarådets kommitté som arbetar med yrkesmedicinska problem. Bolinder är född 1921, blev med. lic. 1947 och har under ett antal år varit ombudsman och sekreterare i Svenska industriläkareföreningen.

UR PRESS-DEBATTEN

"Fri abort"

Folkpartiets ungdomsförbund har gått i täten med en resolution till förmån för s.k. fria aborter och Socialdemokratiska studentförbundet har icke dröjt med att även yrka fri rätt till abort för alla kvinnor som så önskar. En debatt som i vissa delar knappt ens ges saklighet har sedan förslaget ställts pågått i Dagens Nyheter. Hela frågans behandling ger intryck av partipolitisk agitation inför en ny genomgång av abortlagens bestämmelser, vilket icke torde kunna underlätas sedan riksdagen beslutat om den femte abortindikationen.

Det skulle inte förvåna om en sådan diskussion utvecklas till en partiklyvande sak. Hela debatten har hittills förts i huvudsak av smärre demagoger, som trots ytliga inlägg pockat på plats och hänsyn. Varje allvarligt och kunnigt inlägg avfärdas som reaktionärt. Det vill synas som om de sensationssugna debattörerna hade svårt att finna vettiga diskussionsämnen. I stället nöjer man sig med de chockeffekter man kan nå.

Aftonbladet skriver apropå den aktuella diskussionen om de 'farliga illegala aborterna'.

Frågan om kvinnans rätt att själv bestämma om abort är inte så enkel att det enbart gäller en självklar liberal princip om individens frihet. Det är fråga om ett beslut som ska fattas under svåra psykiska omständigheter, ibland under stark påverkan från omgivningen

och på ett område med djupt rotade och ofta irrationella sociala konventioner.

Det är därför inte säkert att individens frihet garanteras bäst genom att man helt enkelt överlämnar ansvaret för beslutet åt kvinnan själv, även om detta problem tillhör de privata moraliska frågor, där samhället inte utan starka skäl bör överta ansvaret från den enskilde individen.

Man måste bortse från de religiösa argumenten, eftersom debatten ska kunna förstås också av icke troende.

Det kan tänkas säger tidningen att ett snabbare ingripande på ett tidigare stadium av havandeskapet kombinerat med en fortsatt restriktivitet i fråga om de senare skedena kan leda till att kvinnorna snabbare än nu söker hjälp.

Men om kvinnan ska få den hjälp från samhällets sida, som hon behöver i denna situation, krävs dessutom en kraftigt utökad rådgivningsverksamhet. Kvinnan måste få rådgöra med en kurator som hon har förtroende för och som kan konsulteras utan någon väntetid.

Dagens Nyheter tar avstånd från de drastiska förslagen om fri abort

i den egna tidningsdebatten men menar att diskussionen ändå måste föras. Tidningen fastslår att abortfrågan är ett olösligt problem som dock från samhällets sida måste lösas med oundvikliga schablonregler.

Men om abortfrågan i mer principiell och moralisk mening skulle vara olöslig, och inga lösningar därför upplevs som helt tillfredsställande, kan och behöver ekvationen ändå hyfsas mycket, vilket bl. a. sommarens debatt i denna tidning gett belägg för. Troligen kommer alltid en oreducerbar rest av värdekonflikter att kvarstå. Men mycket emotionellt och ideologiskt slagg och många rent faktiska misstag, som i sin tur förstärkt åsiktskonflikterna, bör kunna rensas ut och avföras.

Åtskilliga argument är ganska ovidkommande eller alltför förvirrade, exempelvis att abort är en synd mot något gudsbud som skulle gälla också för icke troende; att det är likställt med mord; eller tvärtom att frågan enbart angår den gravida kvinnan och att även en emotionellt uppriven eller neurotiserad kvinna i en paniksituation — eller i den begynnande graviditetens inte ovanliga depression — alltid bäst kan avgöra vad som är bäst för henne själv.

Tills vidare måste fria aborter ändå uppfattas som en alltför drastisk reform, bl. a. därför att den på detta område av mycket sega opinioner kunde leda till en allvarlig reaktion, ett återfall i 30-talsstormen mot varje form av legal abort.

Det väsentligaste på aktuell sikt är för övrigt att få bort den uppslitande, långdragna behandlingen av abortärenden, som vanligen framtvingar psykiskt och delvis fysiskt påfrestande operationer först i 4:e—5:e månaden. Vare sig man tror eller inte tror på full frihet i fråga om legala aborter, talar övervägande humanitära, psykologiska och medicinska skäl för väsentligt tidigare legala aborter än för närvarande. Kring *den* linjen borde enighet stå att vinna redan nu.

Om nya förslag i abortfrågan göres så modesta, torde enighet kunna nås. Ett avbrytande av havandeskapet så sent som i 4:e, 5:e månaden borde definitivt vara otillåtet.

I en TV-diskussion nyligen avkläddes "frihetskämparna" sin skröpliga rustning så barmhärtigt som möjligt av ett par erfarna läkare.

SOCIALMEDICINSK TIDSKRIFT

Redaktion, expedition: Villagatan 5, Stockholm Ö.
Tel. 23 00 50 (växel). Postgiro 11 79.

Annonsavdelning: Red. Nils Byttner, Strandliden 60,
Vällingby. Tel. 38 52 99.

Redaktör och ansvarig utgivare: Dr Erik
Husmark.

Redaktionssekreterare: Överläkare Nils Brage
Nordlander.

Prenumerationspris: helår kr. 20:—, halvår
kr. 10:—. Studentprenumeration: helår kr.
10:—. Lösnummer kr. 2:50.

Tidskriften utkommer med 10 nummer per år
(1 per mån. utom juli och aug.).

Återgivande helt eller delvis av originalartiklar ur SMT utan angivande av källan förbjödes.

ANNONSPRISER:

Omslagets andra och fjärde
sida Kr. 350:—
Helsida „ 300:—

Halvsida Kr. 175:—
Kvartsida „ 90:—
mm-pris 90 öre pr enkel
spalt

Spalthöjd 210 mm
Spaltbredd 70 mm
Sidans bredd 150 mm
(2 spalter)